

تنگه هرمز برای بازار جهانی نفت قابل چشم‌پوشی نیست

فریدون برکشلی

۳۰ درصد نفت جهان از تنگه هر مز عبور می‌کند و جایگزین کردن مسیری دیگر،هم غیر اقتصادی است و هم کل معاملات نفت را بر هم می‌زند. آمریکایی سه ماهه دوم سال جاری میلادی جایگاه بزرگترین تولید کننده نفت را از آن خود کرد. روسیه مقام دوم و عربستان رتبه سوم را احراز کردند. البته امریکا در عین حال بزرگترین مصرف کننده نفت جهان هم به شمار می‌رود و در حال حاضر وارد کننده خالص است(netimporter). انتظار می‌رود که امریکا در نیمه دوم ۲۰۲۰ میلادی برای اولین بار پس از ۵۷ سال صادر کننده خالص(netexporter) نفت شود. این بدان معنا نیست که امریکا واردات نخواهد داشت. نوع نفت خام شیل بسیار سبک است و پالایشگاه‌ها رغبتی به استفاده از آن ندارند. در واقع صنعت پالایش نیاز به بازنگری و تجدید ساختار متناسب با نفت خام‌های فوق سبک دارد. طبق آخرین اطلاعات و بررسی‌ها سرمایه گذاری در صنعت پالایشی جهان طی ۵ سال آینده بالغ بر ۴۵۰ میلیارد دلار بر آورده شده است؛ تنها امریکانیست که تولید مازاد بر مصرف داخلی دارد بلکه کانادا هم تا سال ۲۰۲۲ میلادی باید برای نفت خام خود بازار یابی کند. البته کانادا احتمالاً از ترمینال‌های امریکا و خلیج مکزیک نفت صادر خواهد کرد. امریکا به واردات نفت از خاورمیانه ادامه خواهد داد، اگرچه شاید میزان آن کمتر شود. اما وقتی صحبت از واردات نفت امریکا از خاورمیانه می‌کنیم، ابتدا تعداد زیادی کشور به نظرمان می‌رسد. اما واردات نفت امریکا از خاورمیانه فقط از سه کشور منطقه است، دوتان، یعنی هم پیمانان خیلی صمیمی که شامل عربستان با سهم ۱.۲ میلیون بشکه در روز یعنی ۱۱ درصد کل واردات امریکا، عراق با ۴۶۰ هزار بشکه در روز یعنی ۴ درصد کل واردات و کویت با ۲۰۰ هزار بشکه یا ۱.۷ درصد واردات امریکا. آمریکا ممکن است واردات خود از این سه کشور را کاهش دهد ولی هرگز قطع نخواهد کرد، علت این تصمیم را می‌توان در وهله نخست نوع نفت خام خاورمیانه دانست که پالایشگاه‌های امریکا به آن نیاز دارند؛ از سویی دیگر روابط اقتصادی -سیاسی مقابل واشنگتن و کشورهای منطقه، ایجاد می‌کند که این کشورها در چرخه معاملاتی امریکا و تقویت موقعیت دلار با امریکا داد و ستد داشته باشند. موضوع مهم دیگر، حضور امریکا در کانال عرضه انرژی است که مجرای کنترل چین، ژاپن، هند و دیگر مصرف کنندگان نفت خاورمیانه است. یعنی امریکا هرگز گلوگاه امنیت عرضه انرژی را اسیرا رها نخواهد کرد. با اطمینان می‌گوییم که چین، هند و روسیه با خشنودی کامل حاضرند تا امنیت عرضه انرژی خاورمیانه را به عهده بگیرند و تمام هزینه آن را هم تقبل کنند. ترامپ درباره نقش مصرف کنندگان انرژی در خاورمیانه بلوف می‌زند و البته طرف‌های مقابل هم می‌دانند، البته شاید طرف مقابل که شامل آسیای شرقی می‌شود، هم برای نقطه شروع یا حفظ خود با واشنگتن، قدری هم هزینه کنند. در میان ۷ تنگه‌ای که در گلوگاه‌های دریایی وجود دارند، قطعا هرمز مهمترین آنهاست که بیش از ۳۰ درصد نفت مورد معامله جهان از آن عبور می‌کند. برای برخی از مقاصد امکان دور زدن و عبور از تنگه هرمز وجود دارد، ولی مسیر بسیار طولانی و غیر اقتصادی خواهد بود. نفتکش‌ها را ترمینال‌های ایران به مقصد نزدیکترین بندر چین حدود ۳۳ روز در راه هستند. اگر مسیر طولانی‌تر هم شود، کل ساختار و نظام حمل و نقل نفت باید تغییر کند. روسیه و عربستان هر دو اعضا گروه ۲۰(G-۲۰) هستند. دو کشور مایل بودند تا اجلاس اوپک را به تاریخ بعدی از اجلاس گروه ۲۰ موکول کنند تا پس اطلاع از نتایج آن نسبت به تصمیمات اجلاس وزرای نفت اوپک به ورود کنند. مهمترین موضوع اجلاس ۳۰-۲۹ ژوئن سال جاری میلادی (خرداد-تیر ۹۸) در ارتباط با جنگ تجاری تجاری پکن-واشنگتن خواهد بود. چنانچه در اجلاس گروه ۲۰ در اوژاکا ژاپن و امریکا و چین در مورد تعرفه‌های بازرگانی به توافق برسند، امکان و زمینه رشد اقتصادی چین که رشد مصرف انرژی را در پی دارد، مجددا شتاب خواهد گرفت. بنابراین تقاضای جهانی برای نفت تقویت می‌شود. اقتصاد چین و مصرف بالای انرژی در آن کشور، موتور رشد مصرف نفت است. هندوستان هم مصرف کننده مهمی شده است و این دو کشور دو بشکه از هر سه بشکه افزایش تقاضای جدید نفت را در اختیار دارند.

آغاز همکاری اتحادیه اروپا با وزارت نیرو

مشاور وزیر نیرو در امور بین الملل از برگزاری جلسات متعدد با بخش آب اتحادیه اروپا به منظور همکاری در حوزه مدیریت منابع آب ایران خبر داد. به گزارش اقتصادسرامد، "فرهاد یزدان دوست" افزود: تاکنون جلسات متعددی با حضور نمایندگان اتحادیه اروپا در بخش آب، دیپلمات‌های سفارت آلمان، فنلاند، اتریش و مسئولان حوزه آب وزارت نیرو، سازمان حفاظت محیط زیست و وزارت امور خارجه برگزار شده، در راستای این همکاری، اولویت‌ها و چالش‌های آبی ایران به اطلاع هیئت اروپایی رسیده است. وی با بیان اینکه هیئت کارشناسی اتحادیه اروپا از دوروز پیش به منظور بررسی راهکارهای همکاری دو طرف و نحوه تخصیص کمک‌های آن اتحادیه به پروژه‌های حوزه آب، سفر دو هفته‌ای خود به ایران را آغاز کرده است، گفت: هیئت کارشناسی اتحادیه اروپا طی روزهای آتی نشست‌های تخصصی به تفکیک با مسئولان و کارشناسان حوزه آب در وزارت نیرو برگزار کرده و پس از آن به عنوان پایلوت به شهر شیراز سفر و بررسی را در این زمینه آغاز خواهند کرد.

گزارش «اقتصادسرامد» از بازار جهانی فرآورده های نفتی؛

پتروشیمی در انحصار ایران

خوراک فراوان و ارزان دلیل اصلی برنده بودن ایران در بازار صادرات محصولات پتروشیمی

دو برابر خواهد شد. مدیر طرح‌های شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران گفت: برنده بازار رقابتی صادرات، محصولات پتروشیمی ایران است چون خوراک فراوان و ارزان در اختیار دارد. علی محمد بساقی زاده درباره صادرات محصولات پتروشیمی ایران در رقابت با دیگر تولیدکنندگان اظهار داشت: زمانی که تحریم نبودیم ۳۰ درصد به اروپا و حدود ۳۰ درصد هم به آسیای دور صادر می‌کردیم. بقیه نیز به آفریقا، استرالیا و برخی مواقع با توجه به فصول سال به امریکای لاتین هم صادرات داشتیم. بعد از تحریم اولیه میزان صادرات به اروپا به ۱۰ تا ۱۵ درصد رسید اما خوشبختانه این صادرات همچنان ادامه دارد، فقط باید تا حدی مدیریت کنیم. وی افزود: در حال حاضر ما ۲۴ میلیون تن تولید متانول داریم، امریکا بیش از ما تولید می‌کند، چین هم پروژه‌هایی در این خصوص دارد که رقم تولید را به طور گسترده‌ای افزایش دهد. اما سوال این است چه کشوری باید از دور خارج شود؟ پاسخ امریکا و چین است. چون ما سرمایه گذاری می‌کنند. با توجه به افزایش مصرف نفت خام خاورمیانه در مجتمع‌های تازه پتروشیمی که دارای ظرفیت بالا هستند، میزان عرضه نفت صادراتی ممکن است محدود شود. به گزارش آژانس بین المللی انرژی، پالایشگاه های شرکت های خاورمیانه ای با ریسک روبرو هستند، میزان نفت خام خاورمیانه موجود در بازار در درازمدت کم خواهد شد و بازار کوچک می شود. تولید محصولات شیمیایی در منطقه نیز بر اساس این گزارش رشد خواهد داشت و بین سالهای ۱۸ تا ۲۰۴۰

پتروشیمی به ارزش ۴۵ میلیارد دلار را تا سال ۲۰۲۵ دارد. این در حالی است که کویت، عراق و ایران هم در قابلیت های تازه پالایشگاهی حضور پالایشگاهای پایین دست باعث کمک به امنیت خریداران نفت خام منطقه در طولانی مدت خواهد شد. برخی از تولید کنندگان نفتی خاورمیانه طرح های زیادی برای گسترش مجتمع های پتروشیمی و صنایع پایین دست دارند تا تقاضاهای رو به افزایش بازار آسیا را پاسخ دهند. عربستان سعودی آماده راه اندازی تعدادی از پالایشگاه های تازه در الجبیل، ينبع، و مجتمع جازان با ظرفیت ۴۰۰ هزار بشکه در روز است. امارات متحده عربی طرح ایجاد بزرگترین پالایشگاه جهان و مجتمع

گازرسانی به ۷۶۰۰ واحد جدید صنعتی و تولیدی

افزون بر بخش های خانگی و تجاری، هم اکنون تعداد نیرو و گاز های برق متصل به شبکه گاز به ۸۵ واحد و تعداد صنایع و واحدهای تولیدی تحت پوشش گاز کشور به ۹۷ هزار و ۶۳۸ مورد افزایش

یافته است.

به گزارش اقتصادسرامد، حسن منتظر تربتی مدیر عامل شرکت ملی گاز ایران با بیان این که هم اکنون بیش از ۱۱۴۷ شهر و نزدیک به ۲۹ هزار روستای کشور از نعمت گاز طبیعی برخوردارند، اظهار کرد: از آغاز فعالیت دولت یازدهم تاکنون ۱۷۲ شهر، ۱۴ هزار و ۵۷۰ روستا، ۱۷ نیروگاه و بیش از ۴۰ هزار واحد تولیدی و صنعتی به شبکه گاز کشور متصل شدند. وی افزود: با توسعه بیش از پیش صنعت گاز در بخش های مختلف شاهد بهره مندی خانوار بیش تری از نعمت گاز هستیم و این فعالیت ها سبب ایجاد رفاه عمومی، محرومیت زدایی، رونق اقتصاد، ایجاد اشتغال و حفظ محیط زیست شده است.

وی تاکید کرد: تا پیش از این با تکمیل برنامه گازرسانی، شاهد سبز شدن بسیاری از شهر های کشور بودیم و با گازرسانی به آخرین شهر ها و روستاهای باقی مانده از این پس استان های سبز خواهیم داشت و گام به گام پرونده گازرسانی به شهر ها و روستاهای باقی مانده بسته می شود. تربتی با بیان این که امسال، گازرسانی به ۲۰ شهر و ۳۰۶۲ روستای جدید در دستور کار شرکت ملی گاز ایران قرار گرفته است، اظهار کرد: همچنین امسال آغاز عملیات اجرایی گازرسانی به ۱۷ شهر و حدود ۴۰۰۰ روستای جدید در برنامه بوده ضمن آنکه مطابق با مصوبات شورای اقتصاد، گازرسانی به ۷۶۰۰ واحد جدید صنعتی و تولیدی در اولویت قرار دارد. وی در ادامه با اشاره به روند رو به توسعه گازرسانی به شهر ها، روستاها و واحدهای تولیدی و صنعتی در استان مازندران و افتتاح چند پروژه گازرسانی در این استان، اعلام کرد: هم اکنون در مجموع، ۹۷ درصد خانوار شهری و روستایی استان مازندران از نعمت گاز طبیعی بهره مند بوده و گازرسانی به ۲۱۲ واحد صنعتی و تولیدی در این استان مطابق با مصوبات شورای اقتصاد در حال اجراست.

بنا بر اعلام شرکت ملی گاز، ترتیبی با اشاره به برنامه گازرسانی به یک شهر و ۳۰۶ روستای جدید در استان مازندران با اجرای ۱۰ طرح جدید، گفت: بر اساس برنامه زمان بندی، پرونده گازرسانی به شهر ها و روستاهای این استان سرسبز تا سال ۱۴۰۰ بسته می شود. به تازگی نیز نمایندگان مجلس در مصوبه ای مقرر کردند ۱،۵۰۰ میلیارد تومان برای گازرسانی روستاها در سال ۹۸ اختصاص یابد، به تازگی نیز رئیس جمهوری ضمن اشاره به اتصال روزانه ۱۰ روستا به شبکه سراسری گاز وعده داد که سالانه ۳۰۰۰ روستا به شبکه گاز کشور وصل می شوند.

پیش بینی ۱۱ تا ۲۰ درصدی افزایش مصرف آب

مدیرعامل شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور ضمن پیش بینی افزایش ۱۱ تا ۲۰ درصدی مصرف آب در تابستان سال جاری گفت: در هیچ کدام از شهرهای کشور نوبت بندی برنامه ای آب نداریم اما ممکن است کاهش

فشار، ترکیدگی یا ز مدار خارج شدن تجهیزات وجود داشته باشد.

به گزارش اقتصادسرامد، حمیدرضا جانباذ در حاشیه همایش ملی سازگاری با کم آبی در جمع خبرنگاران با بیان این که متوسط سرانه مصرف آب کشور ۱۵۵ لیتر به ازای هر نفر در روز است، اظهار کرد: البته این عدد در استان های مختلف بسته به منابع آب در دسترس بیش تر یا کمتر است. وی با بیان این که متوسط مصرف آب در کشور از بیش از ۲۲۰ لیتر به ازای هر نفر در روز به ۱۵۵ لیتر کاهش پیدا کرده است، گفت: البته هنوز مقایسه این عدد با سرانه آب در بسیاری از کشورها نشان می دهد که هنوز می توانیم در مصرف صرفه جویی کنیم. مدیرعامل شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور ادامه داد: در برخی از نقاط کشور همچنان شاهد این هستیم که از آب شرب برای آبیاری فضای سبز، منازل، شست و شوی غیر مجاز و حتی به عنوان جارو استفاده می شود.

جانباذ با تاکید بر این که علاوه بر موضوع اطلاع رسانی باید از ابزار کاهنده مصرف هم استفاده شود، عنوان کرد: با نصب تجهیزات کاهنده فشار روی شیرهای آب مصرفی میزان مصرف حدود ۳۰ درصد کاهش پیدا می کند. وی ادامه داد: نصب این تجهیزات حدود ۱۰۰ یا ۲۰۰ هزار تومان برای مشترک هزینه دارد و در این راستای بخشنامه ای به شرکت های آب و فاضلاب اعلام کرده ایم که این میزان را به صورت اقساط از روی قبوض کم کنند. مدیرعامل شرکت مهندسی آب و فاضلاب در ادامه با اشاره به موضوع بازچرخانی و تصفیه پساب اظهار کرد: تغییراتی در سیستم جمع آوری فاضلاب در سطح شهر ها اعمال شد و تصفیه خانه های متمرکز تبدیل به تصفیه خانه های غیرمتمرکز در محلات و در سطح مجتمع های مسکونی شدند.

جانباذ ادامه داد: می توان در یک کشور کم آب مانند ایران که بخش عمده ای از مصرف آب در صنایع صورت می گیرد، توسط بازچرخانی فاضلاب و تصفیه آن بحران کم آبی را مدیریت کرد.

وی با بیان این که ۲۳۳ شهر در تنش آبی هستند، گفت: در برخی از شهرها منابع تأمین آب نداریم. برای مثال شهرهایی مانند کرمان، خراسان جنوبی و بخش هایی از استان فارس از آب های زیرزمینی بهره مند می شوند اما در برخی از شهرها سامانه های توزیع آب وجود ندارد.

مدیرعامل شرکت مهندسی آب و فاضلاب ادامه داد: کم آبی ها در بخش هایی از استان اصفهان به این دلیل است که نتوانستیم بخش هایی از سامانه هایی که باید آب را تأمین کند، احداث کنیم یا در بخش هایی از کشور با کمبود مخزن مواجه هستیم. البته از حدود پنج سال قبل با هوشمندسازی شبکه و مدیریت فشار توانستیم کم آبی ها را جبران کرده و از پرت جلوگیری کنیم.

افزایش قیمت نفت در پی سقوط ذخایر آمریکا

قیمت نفت در معاملات روز چهارشنبه بازار جهانی تحت تاثیر کاهش بیش از حد انتظار ذخایر نفت آمریکا و نگرانی ها نسبت به تنش های ژئوپلیتیکی در خاورمیانه، بیش از یک درصد افزایش یافت. به گزارش اقتصادسرامد، بهای معاملات آتی نفت برنت ۱.۳ درصد افزایش یافت و به ۶۵ دلار و ۹۱ سنت در هر بشکه رسید. بهای معاملات آتی نفت وست تگزاس اینترمیدیت آمریکا ۱.۸ درصد نسبت به روز گذشته افزایش پیدا کرد و به ۵۸ دلار و ۹۸ سنت در هر بشکه رسید. بر اساس گزارش رویترز، تحلیلگران می گویند افزایش قیمت معاملات روز جاری عمدتاً تحت تاثیر انتظار آمار مؤسسه امریکن پترولیوم روی داد که نشان داد ذخایر نفت آمریکا در هفته منتهی به ۲۱ ژوئن به میزان ۷.۵ میلیون بشکه کاهش پیدا کرده و به ۴۷۴.۵ میلیون بشکه رسیده است در حالی که تحلیلگران کاهش ذخایر به میزان ۲.۵ میلیون بشکه را پیش بینی کرده بودند. ذخایر کاشینگ اوکلاهاما که هاب تحویل معاملات نفت است نیز ۱.۳ میلیون بشکه کاهش داشت. به گفته استغن اینس از شرکت ونگارد مارکنس، قیمت نفت تحت تاثیر تنش ها در خاورمیانه بالا رفته است اما پس از گزارش مؤسسه امریکن پترولیوم افزایش یافت زیرا سیگنال قوی برای بازارهای انرژی بود.

تحویل نخستین محموله نفت ایران به چین از زمان لغو معافیت های آمریکا

یک نفتکش متعلق به شرکت ملی نفتکش ایران به مجتمع پالایش و پتروشیمی جینگشی چین نفت تحویل داد که نخستین خرید تأیید شده نفت ایران از زمان لغو معافیت های نفتی آمریکا برای مشتریان ایران است. به گزارش اقتصادسرامد، بررسی پایگاه خبری TanckerTrackers نشان داد نفتکش سونزمکس سالینا که حامل یک میلیون بشکه نفت ایران بود، در ۲۴ مه از پایانه جزیره خارک ایران حرکت کرد. این کشتی چند هفته بعد در ۲۰ ژوئن به پالایشگاه جینگشی در نزدیکی بندر جینژو رسید. جینگشی متعلق به شرکت پتروچاینا بوده که زیر مجموعه شرکت ملی نفت چین و خریدار باسابقه نفت ایران و شرکت مادر بانک کانلان است. بانک کانلان مؤسسه مالی است که در یک دهه اخیر در قلب تجارت چین و ایران قرار داشته است. بر اساس گزارش پایگاه خبری بورس اند بازاریار، ایران در طی یک سال اخیر نفت خام قابل توجهی را به مخازن نفت در چین منتقل کرده و در ماه های بعد این نفت را به چین فروخته است. تأسیسات ذخیره سازی شرکت ملی نفت چین گنجایش ۱۹ میلیون نفت را دارد اما به دلیل عدم معافیت نفتی از سبوسی آمریکا، ذخیره سازی نفت ایران نقض تحریم های آمریکا خواهد بود و احتمالاً نفتی که به چین تحویل داده شده است توسط شرکت ملی نفت چین خریداری شده است.

تعیین حریم و بستر رودخانه ها اولویت کاری شرکت های آب منطقه ای سراسر کشور

مدیر عامل شرکت مدیریت منابع آب ایران در چهل و هفتمین نشست مدیران ارشد آب کشور با اشاره به اهمیت تعیین حریم و بستر رودخانه ها گفت: این مطالعات باید در اولویت کاری شرکت های آب منطقه ای سراسر کشور در سال جاری قرار گیرد تا به اهداف تعیین شده در افق ۱۴۰۰ دست یابیم. به گزارش اقتصادسرامد، "محمدحاج رسولی ها" در چهل و هفتمین نشست مدیران ارشد آب کشور که به میزبانی شرکت آب منطقه ای تهران در محل سد لتیان برگزار شد، اظهار داشت: بررسی همه ابعاد ریز سیلاب های اخیر حداقل یک روز کاری زمان می خواهد و می توان در این فرصت محدود همه به سه جزئیات آن پرداخت. وی افزود: سیل سال های گذشته منجر به تدوین نظامنامه سیلاب شد که عملکرد و تاثیر این نظامنامه در سیلاب خوزستان لمس شد. حاج رسولی ها با بیان اینکه استفاده از تجربیات گذشته در راهبری مسائل بخش آب بسیار راهگشا است، گفت: تجربیات و اقدامات انجام شده در سیل خوزستان باید مستندسازی شود تا آیندگان از این تجربیات استفاده کنند.

دولت مانع ارزان فروشی برق به مزارع بیت کوین شود

نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس با بیان اینکه دولت در چند سال اخیر برنامه ای برای احداث نیروگاه و تولید برق بیشتر نداشته است، گفت: صنایع و کشاورزی از جمله حوزه های پرمصرف برق در کنار برخی از واحدهای مسکونی هستند، ضمن آنکه استخراج بیت کوین مشکل جدیدی در حوزه مصرف برق به شمار می آید. به گزارش اقتصادسرامد به نقل از خانه ملت، حسین امیری خامکانی با اشاره به حوزه های پرمصرف برق و هشدار وزیر نیرو درخصوص احتمال افزایش خاموشی ها در تابستان، گفت: تولید برقی در ایران نسبت به ظرفیت کل تولید برق چندان بالا نیست به همین دلیل ذخایر آبی مناسب در سال جاری نیست به تولید بیشتر برق کمک چندانی کند، این در حالی است که سالانه مصرف برق بین ۵ تا ۸ درصد رشد می کند لذا باید برای پاسخگویی مصرف سالانه تولید بیش از حدود ۸ هزار مگاوات را افزایش داد اما این مهم در سال جاری به دلیل مختلف محقق نشده است. نماینده مردم زرنند و کوهپنا در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: به منظور افزایش تولید برق باید از چند سال قبل برنامه ریزی کرد چراکه ساخت یک نیروگاه چند سال طول می کشد و نیاز به سرمایه گذاری دارد اما این مهم طی چند سال اخیر جزو برنامه های بلندمدت دولت نبوده است.